

خەنزۇچە - ئۇيغۇرچە
دىن لۇغىتى

汉维宗教词典

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

ISBN 7-228-06138-1

9 787228 061389 >

ISBN 7-228-06138-1

B·87(民文) 定价:59.00 元

خەنزۇچە - ئۇيغۇرچە دىن لۇغىتى

汉维宗教词典

تۈزگۈچى : شەمشىدىن ھاجى
تەكشۈرۈپ بېكىتكۈچى : خوجا ئابدۇللا ئوسمان

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

汉维宗教词典 / 夏米西丁哈吉编. — 乌鲁木齐: 新疆人民出版社, 2000. 12

ISBN 7-228-06138-1

I. 汉... II. 夏... III. 宗教-词典-汉语、维吾尔语(中国少数民族语言) IV. B9-61

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2000)第55828号

责任编辑: 拜合提亚尔·沙吾提, 古丽娜·巴拉提
艾尼瓦尔·哈斯木, 牙力坤·司马义
热依拉·热目赞

封面设计: 毛玉龙

新疆人民出版社出版

(乌鲁木齐市解放南路348号 邮政编码 830001)

新疆新华书店发行

乌鲁木齐福利印刷厂印刷

787×1092毫米 16开本 30.625 印张 4插页

2000年12月第1版 2000年12月第1次印刷

印数: 1 — 5,060

ISBN7-228-06138-1/B·87 定价: 59.00元

مەسئۇل مۇھەررىرلىرى : بەختىيار ساۋۇت ، گۈلنار بارات ، ئەنۋەر قاسىم
يالقۇن ئىسمائىل ، راھىلە رامىزان
مۇقاۋىسىنى لايىھىلىگۈچى : ماۋ يۈلوڭ

خەنزۇچە - ئۇيغۇرچە دىن لۇغىتى
تۈزگۈچى : شەمشىدىن ھاجى
تەكشۈرۈپ بېكىتكۈچى : خوجائابدۇللا ئوسمان

*
شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي ئازادلىق يولى 348 №)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسى تەرىپىدىن تارقىتىلدى
ئۈرۈمچى پاراۋانلىق باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى

فورماتى : 787×1092 مىللىمېتىر 1/16
باسما تاۋىقى : 30.625 قىستۇرما ۋارىقى : 4

2000- يىلى 12 - ئاي 1 - نەشرى

2000- يىلى 12 - ئاي 1 - بېسىلىشى

تىراژى : 5,060 — 1

ISBN7-228-06138-1/B·87

باھاسى : 59.00 يۈەن

世界宗教名称略语表

دۇنيادىكى دىنلارنىڭ خەنزۇچە قىسقارتىلما ناملىرىنىڭ

خەنزۇچە - ئۇيغۇرچە تولۇق ئاتىلىشى

阿 → 阿兹特克宗教	ئاۋتېك دىنى	基 → 基督教	خىرىستىئان دىنى
阿留 → 阿留申人宗教	ئالېۋوتلار دىنى	迦 → 迦南宗教	كەنئان دىنى
埃 → 埃及宗教	مېسىر دىنى	迦太 → 迦太基宗教	كارتاگى دىنى
埃特 → 埃特鲁尼亚宗教	ئېترونيە دىنى	景 → 景教	نېستورى دىنى
爱 → 爱斯基摩人宗教	ئېسكىمولار دىنى	克 → 克尔特宗教	كېلت دىنى
澳 → 澳大利亚宗教	ئاۋسترالىيە دىنى	克迈 → 克里特 - 迈锡尼宗教	كرت - مەيسن دىنى
巴 → 巴比伦宗教	بابىلون دىنى	罗 → 罗马宗教	رۇم دىنى
拜 → 拜火教	ئاتەش دىنى	马 → 马克维塔人宗教	ماركۋېتلار دىنى
北美 → 北美印第安人宗教	شىمالىي ئامېرىكا ئىندىئانلىرى دىنى	马萨 → 马萨伊人宗教	ماسائىلار دىنى
波 → 波利尼西亚宗教	پولىنىزىيە دىنى	马亚 → 马亚宗教	مايا دىنى
波罗 → 波罗的宗教	بالتىق دىنى	毛 → 毛利宗教	ماۋرى دىنى
布 → 布须曼人宗教	بۇشىمنلار دىنى	美拉 → 美拉尼西亚宗教	مېلانېزىيە دىنى
道 → 道教	يولچىلىق دىنى	美 → 美索不达米亚宗教	مىسوپوتتا - مىيە دىنى
东 → 东非宗教	شەرقىي ئافرىقا دىنى	密 → 密特拉教	مىترا دىنى
恩 → 恩科勒人宗教	نكولېلار دىنى	民 → 民间宗教(中国)	ئەل ئارا دىن
菲 → 菲律宾宗教	فېلىپپىن دىنى	摩 → 摩尼教	مائى دىنى
腓 → 腓尼基宗教	فېنىكىن دىنى	南 → 南非宗教	جەنۇبىي ئافرىقا دىنى
吠 → 吠陀教	ۋېدە دىنى	聂 → 聂斯脱利派	نېستورى مەزھىپى
芬 → 芬兰 - 乌戈尔人宗教	فىن - ئۇگور دىنى	诺 → 诺斯替教	گنوستى دىنى
佛 → 佛教	بۇددا دىنى	婆 → 婆罗门教	براھمان دىنى
伏 → 伏都教	ۋۇدۇ دىنى	耆 → 耆那教	جەينا دىنى
弗 → 弗里吉亚宗教	فرىگىيە دىنى	人 → 人道教	ھىتونومىچى دىنى
干 → 干达人宗教	گاندىلار دىنى	萨 → 萨满教	شامان دىنى
赫 → 赫梯宗教	ھىتتىلار دىنى	少 → (部分)少数民族宗教	

(قسمەن) ئاز سانلىق مىللەتلەر دىنى

神 → 神道教
斯 → 斯堪的纳维亚宗教

斯拉 → 斯拉夫宗教

苏 → 苏美尔宗教

琐 → 琐罗亚斯德教

天 → 天主教

西 → 西非宗教

锡 → 锡克教

希 → 希腊宗教

夏 → 夏威夷宗教

雅 → 雅利安宗教

亚 → 亚述宗教

伊 → 伊斯兰教

伊朗 → 伊朗宗教

伊特 → 伊特鲁利亚宗教

印 → 印度教

印加 → 印加宗教

犹 → 犹太教

越 → 越南宗教

هاۋاي دىنى

ئارىئان دىنى

ئاسۇرىيە دىنى

ئىسلام دىنى

ئىران دىنى

ئېترۇرىيە دىنى

ھىندى دىنى

ئىنكا دىنى

يەھۇدىي دىنى

ۋيېتنام دىنى

Handwritten notes in Uyghur script on the left side of the page, providing additional information or commentary related to the religious terms listed above.

Handwritten notes in Uyghur script on the right side of the page, providing additional information or commentary related to the religious terms listed above.

汉语拼音音节索引

خەنزۇ تىلى فونېتىكىلىق ئېلىپبە لايىھىسىنىڭ

بوغۇملىرى بويىچە مۇندەرىجە

A

a1
ai15
an20
ang23
ao23

B

ba25
bai30
ban34
bang35
bao35
bei37
ben40
beng41
bi41
bian43
biao44
bie44
bin44
bing45
bo45
bu47

C

cai52
can52
cang52

cao53
ce53
cha53
chai53
chan53
chang55
chao56
che57
chi58
chong59
chou60
chu60
chuan62
chuang63
chui63
chun63
chuo64
ci64
cong65
cu65
cui66
cun66
cuo66

D

da67
dai75
dan76
dang77
dao77
de78

deng81
di81
dian84
diao84
die85
ding85
diu86
dong86
dou87
du88
duan89
dui90
dun90
duo90

E

e92
en94
er94

F

fa96
fan100
fang102
fei103
fen105
feng106
fo107
fu109

G

ga114
gai114
gan115
gang116
gao116
ge118
gei119
gen119
geng120
gong120
gou122
gu122
gua124
guai125
guan125
guang126
gui127
gun128
guo128

H

ha130
hai134
han135
hang136
hao136
he137

hei139
 hen140
 heng140
 hong141
 hou141
 hu142
 hua144
 huai146
 huan146
 huang147
 hui148
 hun151
 huo151

J

ji154
 jia160
 jian164
 jiang165
 jiao166
 jie171
 jin173
 jing176
 jiu179
 ju181
 juan183
 jue183
 jun183

K

ka185
 kai187
 kan188
 kang188
 kao189
 ke189
 ken191
 keng191

kong191
 kou192
 ku192
 kua193
 kuai194
 kuan194
 kuang194
 kui194
 kun194
 kuo194

L

la195
 lai195
 lan196
 lang197
 lao197
 le198
 lei198
 leng198
 li198
 lian202
 liang203
 liao204
 lie204
 lin204
 ling205
 liu207
 long208
 lou209
 lu209
 lü211
 lun211
 luo211

M

ma214
 mai218

man218
 mang219
 mao219
 mei220
 men222
 meng222
 mi223
 mian225
 miao225
 mie226
 min226
 ming226
 miu228
 mo228
 mu232

N

na240
 nai241
 nan242
 nao244
 nei244
 neng244
 ni244
 nian246
 niang247
 niao247
 nie247
 ning247
 niu247
 nong248
 nou248
 nu248
 nü248
 nuan249
 nuo249

O

ou251

P

pa253
 pai253
 pan253
 pang254
 pao254
 pei254
 peng255
 pi255
 pian256
 pie257
 pin257
 ping257
 po257
 pou258
 pu258

Q

qi261
 qia265
 qian265
 qiang266
 qiao267
 qie267
 qin267
 qing267
 qiong270
 qiu270
 qu271
 quan271
 que273

qun273

R

ran274
rang274
rao274
re274
ren274
ri276
rong277
rou277
ru277
rui278
run278
ruo278

S

sa280
sai283
san285
sang290
sao291
se291
sen291
seng291
sha293
shai295
shan295
shang297
shao299
she300
shen302
sheng306
shi313
shou323
shu324
shua325

shai325
shuang326
shui326
shun326
shuo326
si327
song333
sou334
su334
suan337
sui338
sun338
suo338

T

ta340
tai342
tan345
tang346
tao346
te346
teng347
ti347
tian348
tiao353
tie353
ting354
tong354
tou355
tu355
tuan357
tui358
tun358
tuo358

W

wa360
wai361

wan361
wang362
wei363
wen368
weng369
wo369
wu370

X

xi380
xia385
xian386
xiang390
xiao391
xie393
xin395
xing399
xiong400
xiu401
xu402
xuan403
xue405
xun405

Y

ya407
yan409
yang410
yao411
ye412
yi414
yin430
ying433
yong434
you434
yu438
yuan440
yue442

yun444

Z

za446
zai446
zan447
zang448
zao448
ze449
zen449
zeng449
zha449
zhai450
zhan451
zhang452
zhao453
zhe454
zhen455
zheng458
zhi460
zhong463
zhou468
zhu468
zhua472
zhuan472
zhuang472
zhui473
zhun473
zhuo473
zi473
zong474
zou477
zu477
zuan478
zui478
zun478
zuo479

A

A

阿·阿米尼〈伊〉 ئابۇلفەسىم ئامىنى
 “阿巴艾”装〈伊〉 ئابائەھ، ئابائەھ تونى
 阿巴拜克〈伊〉 مرزا ئابابە كرىخان، ئابابە كرىخان
 阿巴拜克王朝〈伊〉 ئابابە كرى خاندانلىقى، ئابا- بە كرى سۇلتانلىقى
 阿巴白克尔〈伊〉 مرزا ئابابە كرىخان، ئابابە كرىخان
 阿巴德王朝〈伊〉 ئەببادىيە سۇلالىسى
 阿巴·儿乞儿(阿巴拜克)〈伊〉 ئابابە كرىخان، مرزا ئابابە كرىخان
 阿巴黑雅经文学学校〈伊〉 ئاباقىيە مەدرىسە، ئاباق كېرەي مەدرىسە
 阿巴克和加麻扎尔〈伊〉 ئاپئاق خوجا مازارى
 阿巴斯(伊) ئابباس
 阿巴斯朝〈伊〉 ئابباسىيە، ئابباسىيلار سۇلالىسى
 阿巴斯王朝〈伊〉 ئابباسىيە، ئابباسىيلار سۇلالىسى
 阿巴斯(王朝的)人〈伊〉 بەنى ئابباس، ئاببا- سى، ئابباسىيلار
 阿巴特〈基〉 ئاببوت، گېئورگى ئاببوت
 阿巴瓦〈伊〉 ئەبۋا، ئەل ئەبۋا
 阿拔斯宫〈伊〉 ئابباسىيە سارىيى
 阿拔斯派〈伊〉 ئەل ئابباسىيە، ئابباسىيە مەز- ھىپى، ئابباسىيلار
 阿拔斯王朝〈伊〉 ئابباسىيە سۇلالىسى، ئابباسىيلار سۇلالىسى، ئابباسىيە
 阿拔思·把阿秃尔〈伊〉 ئابباس باھادۇر
 阿跋多罗〈佛〉 ئاۋەتارە
 阿跋邪祇厘住部〈佛〉 ئەبەيە گىرى ۋاسىنە، ئەبەيە گىرى مەزھىپى

阿跋耶祇厘毗河罗寺〈佛〉 ئەبەيە گىرى ئۆيھەرە ساگرامى
 《阿百塞》(皱眉)〈伊〉 « ئەبەسە »، « ئەبەسە »
 阿鼻地狱〈佛〉 ئەۋىچى نەراكە، ئەۋىچى دوزاخ، (قۇرئاننىڭ 80 - سۇرىسى)
 阿比西尼亚教会〈基〉 ھەبەشىستان چېركاۋى، ھەبەشىستان دىنىي جەمئىيىتى
 阿波非斯(蛇怪)〈埃〉 ئاپوفىس
 阿波兰多迦国〈佛〉 ئەپەرەنتەكە، ئەپەرەنتەكە دۆلىتى
 阿波利拿里〈基〉 ئاپوللىنارىس، ئاپوللىنارىس
 阿波利拿里斯〈基〉 ئاپوللىنارىس، ئاپوللىنارىس
 阿波利拿里斯主义〈基〉 ئاپوللىنارىستانىزم
 阿波利拿里主义〈基〉 ئاپوللىنارىستانىزم
 阿波罗〈希〉 ئاپوللو
 阿伯拉尔〈基〉 ئابپلارد، پېتېر ئابپلارد
 阿伯雷〈基〉 J. A. ئارپېرىرى
 阿勃耳法策尔〈伊〉 ئەبۇل فازىل
 阿勃瓦布〈伊〉 ئەبۇ ۋەھەب
 阿卜·贝克尔·阿赫马德·阿里 - 哈马达尼 ئەبۇ بە كرى ئەھمەد ئەلى ھەمەدانى
 阿卜达里〈伊〉 ئابدال (تەلەمچى، سۈننەتچى، ئابدالار)
 阿卜代斯(小净)〈伊〉 ئابدەست، تاھارەت
 阿卜德(仆人, 奴仆)〈伊〉 ئابدۇ، ئەبد، بەندە
 阿卜杜卡德尔〈伊〉 ئابدۇقادىر داموللا، ئابدۇ- قادىر داموللا بىننى ئابدۇۋارس قەشقەرى
 阿卜杜拉(安拉之奴仆)〈伊〉 ئابدۇللا (ئاللاننىڭ قولى مەنسىدە)
 阿卜杜拉·埃芬迪〈伊〉 ئابدۇللا ئېفېندى

阿卜杜拉·本·阿拔斯·本·阿卜杜勒·穆塔里布(伊本·阿拔斯)〈伊〉 ئابدۇللا بىننى ئاب
 باس بىننى ئابدۇل مۇتتەلىب (ئىبنى ئابباس)
 阿卜杜·拉柴克〈伊〉 ئەبدۇل رەززاك
 阿卜杜拉·本·艾巴德〈伊〉 ئابدۇللا بىننى ئىبار
 阿卜杜拉·本·马合茂德〈伊〉 ئابدۇللا بىننى مەھمۇد
 阿卜杜拉·本·麦蒙〈伊〉 ئابدۇللا بىننى مەئمون
 阿卜杜拉·本·祖白尔〈伊〉 ئابدۇللا بىننى زۇ-بەير
 阿卜杜拉·本·欧麦尔·巴达维〈伊〉 ئابدۇللا بىننى ئومەر بەيزاۋى
 阿卜杜拉·本·赛尔德〈伊〉 ئابدۇللا بىننى سارد
 阿卜杜拉夫·米撒尔〈伊〉 ئابدۇلاق مىسئار
 阿卜杜拉·哈密德·拉霍列〈伊〉 ئابدۇل ھەمد لاھورى
 阿卜杜·拉赫曼〈伊〉 ئابدۇرەھمان بىننى ئەۋق
 阿卜杜拉·鲁特菲〈伊〉 ئابدۇللا لۇتفى ، داموللا لۇتفى
 阿卜杜拉齐察德〈伊〉 ئابدۇللا زىزاد
 阿卜杜拉汗二世〈伊〉 ئابدۇللا خان II
 阿卜杜拉·汗·乌兹别格〈伊〉 ئابدۇللا خان ئۆزبېگ
 阿卜杜·拉赫曼·本·奥夫〈伊〉 ئابدۇرەھمان بىننى ئەۋق
 阿卜杜·拉赫曼·凯瓦基比〈伊〉 ئابدۇرەھمان كەۋاكىبى
 阿卜杜·拉赫曼三世〈伊〉 ئابدۇرەھمان III
 阿卜杜·拉赫曼一世〈伊〉 ئابدۇرەھمان I ، ئابدۇرەھمان ئىبنى مۇئاۋىيە
 阿卜杜·拉曼汗〈伊〉 ئابدۇرەھمان خان
 阿卜杜·拉欣木汗〈伊〉 ئابدۇرەھم خان
 阿卜杜拉·伊本·法鲁克〈伊〉 ئابدۇللا ئىبنى فاروق
 阿卜杜拉·伊本·赛尔德〈伊〉 ئابدۇللا ئىبنى سەئد
 阿卜杜拉·伊本·祖白尔〈伊〉 ئابدۇللا بىننى

زۇبەير
 阿卜杜·夏希尔〈伊〉 ئابدۇ قاھىر
 阿卜杜勒·阿吉斯〈伊〉 ئابدۇل ئەزىز خان
 阿卜杜勒·阿加一里扎〈伊〉 ئابدۇللا ئاغا - رىزا
 阿卜杜勒·阿齐兹〈伊〉 ئابدۇل ئەزىز ، ئەبدۇل ئەزىز بىننى سەئۇد
 阿卜杜勒·哈克·德赫列维〈伊〉 ئابدۇل ھەق دېھلەۋى
 阿卜杜勒·哈密德二世〈伊〉 ئابدۇل ھەمد II
 阿卜杜勒·卡德尔·贝德尔〈伊〉 ئابدۇلقادىر بېدىل
 阿卜杜勒·卡迪尔〈伊〉 ئابدۇل قادىر
 阿卜杜勒·卡迪尔·维吾尔〈伊〉 ئابدۇل قادىر ئۇيغۇرى ، ئابدۇقادىر داموللا
 阿卜杜勒·凯里姆〈伊〉 ئابدۇل كەرىم
 阿卜杜勒·麦利克〈伊〉 ئابدۇل مەلىك ، ئابدۇل مەلىك ئىبنى مەرۋان ئىبنى ھەكەم ئومەۋىي
 阿卜杜勒·穆敏〈伊〉 ئابدۇل مۇئىن
 阿卜杜勒·穆塔里布〈伊〉 ئابدۇل مۇتتەلىب ، ئابدۇل مۇتتەلىب بىننى ھاشىم بىننى ئابدۇ مەناق
 阿卜杜勒·萨玛德〈伊〉 ئابدۇ سەمەد
 阿卜杜勒·乌扎家族〈伊〉 ئابدۇل ئوززا جەمەتى
 阿卜杜·赛迈德〈伊〉 ئابدۇ سەمەد
 阿卜杜·瓦德王朝〈伊〉 ئابدۇل ۋاد سۇلالىسى
 阿卜苏〈巴〉 ئاپسو ، ئىلام ئاپسو
 阿不答·列思咱克·撒马耳罕迪〈伊〉 ئابدۇرەززاك سەمەرقەندى
 阿不都·阿里·答刺罕·异密〈伊〉 ئابدۇل ئەلى تارخان ئەمىر
 阿不都·哈克·火者〈伊〉 ئابدۇلھەق خوجا
 阿不都·哈寻巴卑尔〈伊〉 ئابدۇل قاسىم بابىر
 阿不都·忽都思·异密〈伊〉 ئەمىر ئابدۇل قۇددۇس
 阿不都卡德尔·本·阿不杜瓦里斯喀什噶里〈伊〉 ئابدۇقادىر بىننى ئابدۇۋارسى قەشقەرى
 阿不都拉伯克〈伊〉 ئابدۇللا بەگ
 阿不都·瓦喜的·把阿秃尔〈伊〉 ئابدۇل ۋاسىد باھادۇر
 阿不尔奥格兰〈伊〉 ئوبۇل ئوغلان
 阿不·法即概〈伊〉 ئەبۇل فازىل

阿不法兹罕〈伊〉 ئابۇلفايز خان
 阿不哈齐〈伊〉 ئەبۇلغازى
 阿不·哈齐·忽辛〈伊〉 ئەبۇلغازى ھۇسەين
 阿部陀〈佛〉 ئەربۇدە، ئاربۇدە نەركە، ئەربۇدە
 阿部陀 (佛) دوزاخ
 阿布·阿里·辛地〈伊〉 ئەبۇ ئەلى سەندى
 阿布·贝克尔〈伊〉 ئابۇ بەكرى
 阿布·贝克尔·穆罕默德阿尔 - 拉吉〈伊〉 ئابۇ بەكرى مۇھەممەد رازى
 阿不剌克〈伊〉 ئابابەكرى
 阿布·伯克尔〈伊〉 ئەبۇ بەكرى، ھەزرىتى
 阿不剌克 (伊) ئەبۇ بەكرى، ئەبۇ بەكرى سەددىق رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ
 阿布·达伍德〈伊〉 ئەبۇداۋۇد
 阿布代斯(小净)〈伊〉 ئابدەست، تاھارەت
 阿布德 - 阿尔赫曼·查米〈伊〉 ئابدۇرەھمان جامى
 阿布德 - 阿尔·列扎克·撒马尔罕地〈伊〉 ئابدۇلرەزاق سەمەرقەندى
 阿布德·阿勒·克里木〈伊〉 ئابدۇلكەرىم
 阿布德斯(小净)〈伊〉 ئابدەست، تاھارەت
 阿布杜·拉赫曼〈伊〉 ئابدۇرەھمان، ئابدۇرەھمان
 阿不杜·拉赫曼 (伊) مان بىننى مۇئاۋىيە
 阿布杜·马立克(685-705)〈伊〉 ئابدۇل مەلىك
 阿不杜·马立克 (伊) مەلىك، ئابدۇلمەلىك بىننى مەرۋان
 阿布杜·马立克·本·犹拉吉〈伊〉 ئابدۇل مەلىك بىننى جورەيج
 阿布杜·穆塔里布(? - 578)〈伊〉 ئابدۇ مۇتەھەب
 阿不杜·穆塔里布 (伊) ئابدۇسەمەت (ئىشكناغا - بېك)
 阿布都·阿山夏〈伊〉 ئابدۇل ھەمەن شاھ
 阿布杜·卡迪尔·吉拉尼(1077或1078-1166)〈伊〉 ئابدۇقادىر جىلانى
 阿布都·克里木汗〈伊〉 ئابدۇكەرىم خان
 阿布杜·乌扎〈伊〉 ئابدۇ ئۇززا
 阿布杜勒·哈密德·拉哈里〈伊〉 ئابدۇل ھەمىد لاھارى
 阿布都拉施德汗〈伊〉 سۇلتان ئابدۇرەشىخان
 阿布都里提甫汗〈伊〉 ئابدۇل لەتىپخان
 阿布都鲁苏勒伯克〈伊〉 سۇلتان ئابدۇرۇسۇل

阿不都纳色尔〈伊〉 ئابدۇناسەر
 阿不都热依木尼扎里〈伊〉 ئابدۇرەھىم نىزارى
 阿不·俄拜德〈伊〉 ئەبۇ ئوبەيدە، ئەبۇ ئوبەيدە
 阿不·俄拜德 (伊) ئىبنى جەرراھ
 阿不尔勃斯〈伊〉 ئابىلباسخان
 阿不尔·法齐尔〈伊〉 ئەبۇل فازىل
 阿不尔·法兹里·别伊哈基〈伊〉 ئەبۇل فازىل بېيخاكى
 阿不尔菲达〈伊〉 ئەبۇل فىدا
 阿不尔·哈桑〈伊〉 ئەبۇل ھەسەن
 阿不尔嘉吉〈伊〉 ئەبۇلغازى
 阿不尔 - 莱汉, 阿尔 - 比鲁尼〈伊〉 ئەبۇ رەھمان بىرۇنى
 阿不尔麻哈麦特〈伊〉 ئابۇل مۇقامىتقان
 阿不尔·穆柴法尔·啊拉 - 乌德丁·巴曼沙 (伊) ئەبۇل مۇزەففەر ئالاتۇددىن باخمان شاھ
 阿不·哈尼法〈伊〉 ئەبۇ ھەنەفە، ئۇئمان ئىبنى سابىت
 阿不·哈桑·萨马里〈伊〉 ئەبۇل ھەسەن سامەرى
 阿不·哈桑·沙兹里〈伊〉 ئەبۇ ھەسەن شازىلى
 阿不哈森纳斯尔〈伊〉 ئەبۇل ھەسەن ناسىر
 阿不哈兹巴图汗〈伊〉 ئەبۇلغازى باھادۇرخان
 阿不哈兹人〈伊〉 ئابخازلار
 阿不哈兹王国〈伊〉 ئابخاز خاندانلىقى
 阿不·胡赖勒〈伊〉 ئەبۇ ھۇرەيرە
 阿不·胡赖利〈伊〉 ئەبۇ ھۇرەيرە
 阿不·胡载里〈伊〉 ئەبۇ ھۇزەيل، ئەبۇ ھۇزەيل ئەللاق
 阿不·吉尔·基法里〈伊〉 ئەبۇ زەرغىفارى
 阿不·凯希姆·扎马赫沙里〈伊〉 ئەبۇل قاسىم زەمەخشەرى، ئەبۇل قاسىم مەھمۇد ئىبنى ئۇمەر زەمەخشەرى
 阿不赖海卜〈伊〉 ئەبۇ لەھەب
 阿不来汗〈伊〉 ئەبلەيخان
 阿不勒·啊合默特·阿齐汗〈伊〉 ئەبۇل ئەخەمەت ھاجىخان
 阿不勒·啊拉·马阿力〈伊〉 ئەبۇل ئەلا مەئەرى

阿迭尔·沙希〈伊〉	ئابدل شاھ	阿尔帕德王朝〈伊〉	ئارباد خاندانلىقى
阿塞尼〈排〉	ئادونى ، ئىلاھ ئادونى	阿尔普·阿伊斯兰〈伊〉	ئالىپ ئارسلان
“阿杜德·道莱”(国之股肱)〈伊〉	« ئەزۇد دەۋلەت »	阿尔普·阿伊斯兰〈伊〉	ئالىپ ئارسلان
	« ئەزۇد دەۋلەت »	阿尔琴〈基〉	ئالكۇئن
阿顿〈埃〉	ئاتېم ، ئىلاھ ئاتېم ، ئىلاھ ئاتون	阿尔琼〈锡〉	ئارچۇن
阿尔·阿沙里(艾什里)〈伊〉	ئەل ئەشئەرى	阿伊斯兰阿利〈伊〉	ئارسلانخان ئەلى
	ئەشئەرى	阿伊斯兰汗〈伊〉	ئارسلانخان
阿尔巴尼亚伊斯兰教〈伊〉	ئالبانىيە ئىسلام دىنى	阿伊斯兰汗·穆罕默德〈伊〉	ئارسلانخان مۇھەممەد
阿尔巴厘董正教会〈基〉	ئالبانىيە ئورتودوكس چېركاۋى		
	چېركاۋى	《阿尔泰》〈伊〉	« ئالتاي » ژۇرنىلى
阿尔·白伦尼〈伊〉	ئەل بىرۇنى	阿尔腾麻札〈伊〉	ئالتۇن مازار
阿尔比派〈基〉	ئالى مەزھىپى	阿尔图格王朝〈伊〉	ئارتۇق خاندانلىقى
阿尔布玛扎〈伊〉	ئالىب ئۇمازار (ئەبۇ مەشئەرنىڭ لاتىنچە ئىسمى)	阿尔托潘诺〈犹〉	ئارتۇپانوس ، ئارتۇپانوس
		阿尔托潘诺斯〈犹〉	ئارتۇپانوس
阿尔达什达德华〈伊〉	ئالداش دادخاھ	阿尔万德〈伊〉	ئەلۋەند ، سۇلتان ئەلۋەند
阿尔达希尔〈伊〉	ئەردەشەر	阿尔文德〈伊〉	ئەلۋەند شاھ
阿尔德维尔〈伊〉	ئەردەشەر	阿尔沃弟兄〈罗〉	ئالكا - ئوكا ئارۋاللار
阿尔蒂沙尔(六城)〈伊〉	ئالتەشەھەر ، ئالتەشەر	阿尔西下家族〈伊〉	ئەرشىدىن جەمەتى
阿尔法赫欧米加〈基〉	ئالفا ۋە ئومىگا	阿耳忒弥斯〈希〉	ئارتېمىس ، ئىلاھە ئارتېمىس (گېرىتسىيە دىنىدىكى ئىلاھە)
阿尔戈利兹姆(花刺子蜜)〈伊〉	ئالگورىسمۇس (خۇا رەزمى)	阿法纳西〈基〉	ئالفاناسى
		《阿斐尔》(赦宥者)〈伊〉	« غافىر » ، « غافىر » سۈرئىسى (قۇرئاننىڭ 40 - سۈرئىسى)
阿尔汗布拉宫〈伊〉	ئەلھەمبىرە ، ئەلھەمبىرە سارىيى	阿芬帕斯〈伊〉	ئاۋىنپاس ، ئىبنى باججە
阿尔及尔〈伊〉	جەزائىر ، ئالجىر	阿弗柴尔汗〈伊〉	ئافىزارخان
阿尔及利亚伊斯兰教〈伊〉	ئالجىرىيە ئىسلام دىنى	阿芙若狄蒂〈希〉	ئافرودىتى ، ئىلاھە ئافرودىتى
阿尔加惹尔(安萨里)〈伊〉	غەززالى ، ئەل غەزى - زالى	阿夫里敦〈伊〉	ئەفرىدون شاھ
	زالى	阿夫沙尔〈伊〉	ئەفرەج ئەشەر
阿尔·加扎利(安萨里)〈伊〉	غەززالى ، ئەل غەزى - زالى	阿夫信〈伊〉	ئەفىشىن (تۈركىيە قوماندانى)
	زالى	阿浮陀达摩〈佛〉	ئەدبۇتەدمەرمە ، ئەدبۇتەدمەرمە دەستۇر
“阿尔卡拉本”〈基〉	« ئالكالا » نۇسخىسى	阿佛拉西阿部〈伊〉	ئافراسىياب
阿尔科纳〈斯拉〉	ئاركونا	阿甫刺昔牙卜〈伊〉	ئافراسىياب
阿尔昆〈基〉	ئالكۇئن	阿甫扎哀丁·哈加尼〈伊〉	ئەفرەلدىدىن خاكانى
阿尔摩哈德王朝〈伊〉	ئەل موھادى خاندانلىقى	阿富达尔〈伊〉	ئەفرەل
阿尔摩哈王朝〈伊〉	ئالمۇھا خاندانلىقى	阿富汗圣战者伊斯兰联盟〈伊〉	ئافغانىستان مۇجاھىدىلىرى ئىسلام ئىتتىپاقى
阿尔摩拉维德王朝〈伊〉	مۇرابىت خاندانلىقى ، ئەل مۇرابىت خاندانلىقى	阿富汗伊斯兰教〈伊〉	ئافغانىستان ئىسلام دىنى
阿尔摩拉维王朝〈伊〉	ئالمۇراۋى خاندانلىقى	《阿富汗诺苏丹史》〈伊〉	« تارىخ سۇلتانى »
阿尔诺德〈基〉	ئارنۇد ، ئارنۇد بېرىستا ، بېرىستا		
	لىق ئارنۇد		
阿尔帕德〈伊〉	ئارباد		

ئافغان « ئافغانىستان سۇلتانلىرى تارىخى »
 《阿夏伊德》(伊) « ئەل ئەقائىد »
 阿格拉布王朝(800—809)(伊) ئەغلب سۇلالەسى
 阿格拉法(基督遗言)(基) ئاگرافا
 阿格莱亚(希) ئەگلايئا، ئىلاھە ئاگلايئا
 阿格勒(理智、理性)(伊) ئەقل، ئەقىل
 阿格丕(基) ئاگاپىت، ئىپسكوپ ئاگاپىت
 阿哥尼斯特派(基) ئاگونىستى مەزھىپى
 阿根廷伊斯兰教(伊) ئارگېنتىنا ئىسلام دىنى
 阿古伯(伊) ياقۇب بەگ، بەدمۆلەت
 阿古达克斯(行动者)(阿留) ئاگۇداكىس
 阿古罗哈耶那祭(婆) ئاگرەھايەنى، ئاگرەھاجا
 阿哈卡姆(伊) ئەھكام، ئەھكام خەمسە
 阿哈默德(伊) ئەھمەد (مۇھەممەدنىڭ قۇرئاندا كاتىپلىشى)
 阿哈(阿舍)(佛) ئاگەمە، ئاگەمە سۈترە
 阿舍(佛) ئاگەمە
 阿舍暮(阿舍)(佛) ئاگەمە، ئاگەمە سۈترە
 《阿舍经》(佛) « ئاگەمە سۈترە »
 《阿汉字典》(伊) « ئەرەبچە - خەنزۇچە لۇغەت »
 阿罕马德·纳齐尔(伊) ئەھمەد نازىر
 阿罕默德·雅萨维(伊) خوجا ئەھمەد يەسەۋى
 阿罕默德·伊本·白益(伊) ئەھمەد ئىبنى بۇيە
 阿合呼里(伊) ھەققۇلىبېگ، ھەققۇلى
 阿合马(伊) ئەھمەد
 阿合特·鸟娄木吉(伊) ئاقت ئولىمچى (قازاق)
 阿赫德·法吉尔(伊) ئەھد ئەل فەجر (سۈبھە مەزگىلى، مەرىپەت دەۋرى دېگەن مەنىدە)
 阿赫勒·比经尔(创新者)(伊) ئەھلى بىدىئەت، بىدىئەتچىلەر (يېڭىلىق ياراتقۇچىلار)
 阿赫马德·本·马赫穆德(伊) ئەھمەد بىنى مەھمۇد
 阿赫马德·本·希兹尔(伊) ئەھمەد بىنى خىزىر خان
 阿赫马德·多尼什(伊) ئەھمەد دانىش

阿赫马德·图干汗(伊) ئەھمەد تۇغان خان
 阿赫马德·伊本·图隆(伊) ئەھمەد ئىبنى تۇلۇن
 阿赫玛德·马赫杜姆(伊) ئەھمەد مەخدۇم
 阿赫明尼德(伊) ئاھمىندىلار خاندانلىقى
 阿赫默德(伊) ئەھمەد، مىرزا غۇلام ئەھمەد
 阿赫默德·巴达维(伊) ئەھمەد بەدمۇۋى
 阿赫默德汗(伊) سەيىد ئەھمەد خان
 阿赫默德·里法伊(伊) ئەھمەد رىفائى، ئەھمەد بىنى ئەلى رىفائى
 阿赫默德·提加尼(伊) ئەبۇ ئەبباس ئەھمەد تىجانى
 《阿赫默底亚的论证》(伊) « بەراھىنى ئەھمەدىيە »
 阿赫默底亚教派(伊) ئەھمەدىيە، ئەھمەدىيە مەزھىپى
 阿赫默底亚教团(伊) ئەھمەدىيە، ئەھمەدىيە تەرىقىتى
 阿赫穆德沙杜兰尼(伊) ئەھمەد شاھ دورانى
 阿赫塔顿(埃) ئاھتاتىن
 阿黑赖(后世)(伊) ئاخىرەت
 阿黑来提(后世)(伊) ئاخىرەت
 阿黑麻(伊) ئەھمەد
 阿黑麻·卡桑尼(伊) ئەھمەد كاسانى
 阿衡(伊) ئاخۇن، ئاخۇنۇم
 阿匄(伊) ئاخۇن، ئاخۇنۇم، ئىمام، ئىمام ئاخۇن-نۇم
 阿洪(阿衡,阿洪,阿宏)(伊) ئاخۇن، ئاخۇنۇم
 阿胡拉·玛兹达(伊) ئاھۇرا، ئىلاھ ئاھۇرا، مازدا
 阿济斯伯克(伊) ئەزىزبەگ
 阿吉巴·本·约瑟(犹) ئاگىبا بىنى يوسىف
 阿吉和卓(伊) ھاجى خوجا، مالىك ھاجى خوجا
 阿苾摩(阿舍)(佛) ئاگەمە، ئاگەمە سۈترە
 阿即孜(老人家)(伊) ئەزىز، ئەزىزان
 阿加穆罕默德汗(伊) ئاغا مۇھەممەد خان
 阿迦汗(伊) ئاغا خان، ئاغاخان (ئىسپائىلىيە مەزھىپىنىڭ ئىمامى)
 阿迦汗三世(伊) ئاغاخان III

阿迦·米拉克〈伊〉 ئاقامېرىك
 阿迦·努里·汗〈伊〉 ئاغانۇرى خان
 阿贾瓦人(尧人)〈伊〉 ۋاگائو، ۋاگائولار
 阿杰米火〈伊〉 ئەجمېر
 阿捷尔拜疆人〈伊〉 ئەزەربەيجان، ئەزەر بەيجانلار
 阿卡德〈伊〉 ئەققاد، ئابباس مەھمۇد ئەل ئەققاد
 阿卡尔·旁伽〈锡〉 ئاكال بۇنگا
 阿卡尔寺〈锡〉 ئاكال تەخت
 阿卡撒尼卡克〈阿留〉 ئاگانىكاك
 阿卡·拉热夏(护神之母)〈罗〉 ئىلاھە ئاكاكالا - رېنتىيا (رېم دىنىدىكى ئىلاھە)
 阿卡姆·依·阿拉姆吉尔〈伊〉 ئاكامى ئالام
 阿卡西乌〈基〉 ئاكاسىئۇ، پاترىئارخ ئاكاسىئۇ
 阿卡西乌分裂〈基〉 ئاكاسىئان بۆلگۈنچىلىكى، ئاكاسىئۇ بۆلگۈنچىلىكى
 阿卡西乌斯〈基〉 ئاكاسىئۇس، پاترىئارخ ئاكاسىئۇس
 阿克〈伊〉 ئاكو، ئەكە
 阿克巴〈伊〉 ئەكبەر، ئەبۇ ئورقات جەلالدىن مۇھەممەد ئەكبەر
 阿克巴尔〈伊〉 ئەللەھ بەدى ئەكبەر
 《阿克巴记》〈伊〉 «ئەكبەر نامە»
 阿克巴神圣信条〈伊〉 ئەكبەر جاكالىغان مۇقەددەس ئەقىدىلەر
 阿克巴协定〈伊〉 ئەقەبە بەيئىتى، ئەقەبە سۇلھى
 阿克拔〈伊〉 ئەكبەر
 阿克一科雍鲁(白羊王朝)〈伊〉 ئاق قويۇنلۇ، ئاق قويۇنلۇ خاندانلىقى (ئاق قويۇنلار خاندانلىقى)
 阿克雷〈阿克〉 ئاكو، ئەكە
 阿克马尔汗〈伊〉 ئەكمەل خان
 阿克蒙彻奇堡〈伊〉 ئاق مېچت قورولى
 阿克木汗〈伊〉 ھېكەم خان تۆرە
 阿克萨来〈伊〉 ئاقساراي
 阿克萨清真寺(远寺)〈伊〉 مەسجىد ئەقسا، ئەقسا مەسجىدى، بەيتۇل مۇقەددەس
 阿克苏姆〈伊〉 ئەكسۇم پادىشاھلىقى
 阿克提昂〈希〉 ئاكتېئون
 阿克帖木儿·把汗秃儿〈伊〉 ئاقتېمۇر باھادۇر

阿克逊瓦儿汗〈伊〉 ئاق سىۋارخان
 阿肯纳顿〈埃〉 ئاقىناتېم
 阿奎拉〈犹〉 ئاكوپىلا، ئاقوپىلا
 阿奎那〈基〉 ئاكوپىنا، توماس ئاكوپىنا
 阿拉比·巴夏〈伊〉 ئەرابى پاشا
 阿拉伯 ئەرەب، ئەرەبىيە، ئەرەبىستان
 阿拉伯半岛 ئەرەب يېرىم ئارىلى، ئەرەبىيە، ئەرەبىستان
 《阿拉伯半岛志》〈伊〉 «سېفەھ ھەجەزىرە ئەل ئەرەب»، «ئەرەب يېرىم ئارىلىنىڭ تەزكىرىسى»
 阿拉伯大起义〈伊〉 ئىنتىقازمە ئەل ئەرەب، ئەرەب قوزغىلاڭلىرى
 阿拉伯的 ئەرەبىنىڭ، ئەرەبكە خاس، ئەرەبچە
 阿拉伯帝国〈伊〉 ئەرەب ئىمپېرىيىسى
 阿拉伯帝国征服中亚 ئەرەبىيە ئىمپېرىيىسىنىڭ ئوتتۇرا ئاسىيانى ئىستېلا قىلىشى
 阿拉伯法系(伊斯兰法系)〈伊〉 ئەرەب قانۇنى سىستېمىسى، شەرئەت سىستېمىسى، ئىسلام قانۇنى سىستېمىسى
 阿拉伯国家联盟〈伊〉 ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقى
 阿拉伯哈里发国〈伊〉 ئەرەب خەلىفىلىكى
 阿拉伯货币基金组织〈伊〉 سۇندۇق ئەل نەقد ئەل ئەرەبى، ئەرەب پۇل فوندى تەشكىلاتى
 阿拉伯联合酋长国伊斯兰教〈伊〉 ئەرەب بىر-لەشمە ئەمىرلىكى ئىسلام دىنى
 阿拉伯人〈伊〉 ئەرەب، ئەرەبىستانلىق
 《阿拉伯人对教育的贡献》〈伊〉 «ئەرەب لەرنىڭ مائارىپقا قوشقان تۆھپىلىرى»
 《阿拉伯人》杂志〈伊〉 «ئەل ئەرەب» ژۇرنىلى
 阿拉伯三女神〈伊〉 ئەرەبلەرنىڭ ئۈچ ئىلاھەسى
 阿拉伯史前宗教 ئەرەبلەرنىڭ ئىسلامدىن ئەۋۋەللىق دىنلىرى، ئەرەبلەرنىڭ تارىختىن ئەۋۋەللىق دىنلىرى
 阿拉伯书法〈伊〉 ئەرەب خەتتاتلىقى، ئەرەبچە خەتتاتلىق
 《阿拉伯通史》〈伊〉 «ئەل تارىخ ئەل ئەرەبى»، «ئەرەب تارىخى»
 阿拉伯文 ئەرەبچە، ئەرەب يېزىقى
 《阿拉伯文化的黎明时期》〈伊〉 «ئەرەب خەتتاتلىقى»